

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

11 ביולי 2006

253

ט"ו בתמוז התשס"ו

עמוד

הצעת חוק לתיקון סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (מס' 13) (קבלת נתוני תקשורת וקובצי נתונים ממאגר מידע של בעל רישיון בזק), התשס"ו-2006 550

**הצעת חוק לתיקון סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (מס' 13)
(קבלת נתוני תקשורת וקובצי נתונים ממאגר מידע של בעל רישיון בזק).
התשס"ו-2006**

הוספת פרק רביעי 1
1. בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן – הפקודה), אחרי סעיף 42 יבוא:

“פרק רביעי 1: קבלת נתוני תקשורת וקובצי נתונים ממאגר מידע של בעל רישיון בזק

הגדרות 42א. “בית המשפט” – בית משפט שלום שבאזור שיפוטו מתקיים אחד מאלה:

(1) נעברה העבירה, כולה או מקצתה, או עומדת להתבצע העבירה או הפעולה, כולה או מקצתה, שבקשר אליהן הוגשה בקשה לקבלת צו לפי סעיף 42ב;

(2) נמצאת היחידה הממונה על חקירת העבירה או הפעולה, שבקשר אליהן הוגשה בקשה לקבלת צו לפי סעיף 42ב;

“בעל רישיון בזק” – כהגדרת בעל רישיון בסעיף 13(א) לחוק התקשורת, למעט בעל רישיון לשידורים;

“המפקח הכללי” – כהגדרתו בפקודת המשטרה;

ד ב ר י ה ס ב ר

(להלן – הפקודה), שענינו הזמנה להציג חפץ. סעיף זה בנוסחו הנוכחי הוא כללי, אינו מתייחס באופן ייחודי לנתוני תקשורת, אינו מאפשר קבלת קובצי מידע ממאגרי מידע, וכן אינו מסדיר מצבי חירום שבהם נדרשים נתוני התקשורת באופן דחוף. העדר הסדר משפטי ראוי וכולל לקבלת מידע כאמור פוגע ביכולת המשטרה ורשויות חוקרות אחרות למלא את תפקידיהן.

מטרת חוק זה היא לקבוע הסדר משפטי ראוי וכולל המאפשר למשטרה וכן לרשות חוקרת אחרת, כהגדרתה המוצעת, לקבל נתוני תקשורת וקבצים ממאגרי מידע של בעלי רישיונות בזק, לשם מילוי תפקידיהן, בדומה להסדר הקיים בסעיף 13 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 (להלן – חוק השב"כ)

ההסדר החוקי המוצע מבטא את האיזון הראוי בין הצורך של המשטרה או של רשות חוקרת אחרת לקבל לידיה נתוני תקשורת וקובצי מידע ממאגרי מידע של בעלי רישיון לצורך מילוי תפקידיה כאמור, לבין הצורך להימנע מפגיעה, במידה העולה על הנדרש, בפרטיותם של אנשים, בין השאר באמצעות מתן הגנה מפני חשיפת קובצי מידע כאמור.

סעיף 1 לפרק רביעי 1 המוצע – כללי

משטרת ישראל, המופקדת על שמירת ביטחון הפנים ושלום הציבור, עוסקת, בין השאר, במלחמה בפשיעה ובסיכולה, ובכלל זה במניעת ביצוע עבירות ובחקירתן, באיתור חשודים בפעילות פלילית ובהבאתם לדין, בסיוע באיתור נעדרים ובהצלת חיים. לצורך מילוי תפקידיה כאמור נדרשת המשטרה לעתים לקבל לידיה נתוני תקשורת, המצויים בידי בעל רישיון כהגדרתו בסעיף 13(א) לחוק התקשורת (בזק ושידורים). התשמ"ב-1982 (להלן – בעל רישיון בזק וחוק התקשורת, בהתאמה). קבלת מידע כאמור יכולה לסייע באופן משמעותי בידי המשטרה במילוי תפקידיה.

במצב החוקי הקיים, כדי שתוכל המשטרה לקבל נתוני תקשורת לצורך מילוי תפקידיה כאמור, היא נדרשת לבקש צו מבית משפט לפי סעיף 43 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284; ס"ח התשס"ה, עמ' 526.

[החמ 3476-2]

"הרמטכ"ל" – ראש המטה הכללי של צבא הגנה לישראל;

"חוק התקשורת" – חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982²;

"מיתקן בזק", "מספר טלפון" ו"שירות בזק" – כהגדרתם בחוק התקשורת;

"נציג רשות חוקרת אחרת" –

(1) לענין רשות חוקרת אחרת כהגדרתה בפסקאות (1) ו-(2) להגדרה "רשות חוקרת אחרת" – קצין צבא הגנה לישראל המשרת באותה רשות חוקרת, שהסמיך לענין זה הרמטכ"ל;

(2) לענין רשות חוקרת אחרת כהגדרתה בפסקה (3) להגדרה "רשות חוקרת אחרת" – עובד ציבור בכיר המועסק באותה רשות חוקרת, שהסמיך לענין זה פרקליט המדינה;

"נתוני תקשורת" – מידע על אודות שירות בזק או מיתקן בזק או על אודות מחשב המשמש לקבלת שירותי בזק באמצעות האינטרנט, והכל למעט תוכנה של שיחה כהגדרתה בחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979³;

"פקודת המשטרה" – פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971⁴;

"פקודות משטרת ישראל" – כהגדרתן בסעיף 1 לפקודת המשטרה;

"פקודות המטה הכללי" – כמשמעותן בסעיף 2(א) לחוק השיפוט הצבאי, התש"ו-1955⁵;

"קצין משטרה מוסמך" – קצין משטרה ממערך החקירות או המודיעין של משטרת ישראל בדרגת סגן ניצב ומעלה, או קצין משטרה המשמש כמפקד מוקד ארצי או מחוזי של המשטרה, שהסמיך המפקח הכללי;

"רשות חוקרת אחרת" – כל אחת מאלה:

(1) משטרה צבאית חוקרת;

(2) היחידה לחקירת שוטרים צבאיים;

(3) המחלקה לחקירת שוטרים במשרד המשפטים.

42. (א) בית המשפט רשאי, על פי בקשה של קצין משטרה שהסמיך לענין זה המפקח הכללי או של נציג רשות חוקרת אחרת, להתיר, בצו, למשטרה או לרשות החוקרת האחרת, קבלת נתוני תקשורת המצויים במאגר מידע של בעל רישיון בזק, בדרך שיקבע בצו, אם שוכנע שהדבר נדרש למטרה מהמטרות המפורטות להלן, ובלבד שאין בקבלת נתוני התקשורת כאמור כדי לפגוע, במידה העולה על הנדרש, בפרטיותו של אדם:

צו לקבלת נתוני תקשורת ממאגר מידע של בעל רישיון בזק

ד ב ר י ה ס ב ר

המשפט" המוצעת (הדומה לסמכות המקומית לדון בענין שחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, דן בו), להתיר למשטרה או לרשות חוקרת אחרת, בצו שתקופת תוקפו לא תעלה על 30 ימים, לקבל נתוני תקשורת ממאגר מידע של בעל רישיון בזק, אם שוכנע כי הדבר נדרש למטרה מהמטרות המנויות בסעיף המוצע וכי בנסיבות המקרה האיזון בין הפגיעה בפרטיות לבין המטרה שלשמה התבקש המידע מצדיק זאת.

לסעיף 42 המוצע

מוצע להוסיף הסדר בפקודה, המאפשר לבית משפט שלום בעל הסמכות המקומית כמפורט בהגדרה "בית

² ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

³ ס"ח התשל"ט, עמ' 118.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

⁵ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

- (1) גילוי עבירות, חקירתן או מניעתן;
- (2) גילוי עבריינים והעמדתם לדין;
- (3) הצלת חיי אדם או הגנה עליהם;
- (4) חילוט רכוש על פי דין.

(ב) צו לפי סעיף זה יינתן לתקופה שלא תעלה על 30 ימים.

(ג) בצו לפי סעיף זה יפורטו כל אלה:

- (1) הנימוקים למתן הצו;
- (2) נתוני התקשורת שמותר לקבלם על פי הצו;
- (3) פרטי הזיהוי של האדם או מיתקן הבזק שנתוני התקשורת התבקשו לגביהם, אם הם ידועים מראש;
- (4) פרק הזמן שלגביו ניתן לקבל נתוני תקשורת על פי הצו;
- (5) תקופת תוקפו של הצו.

(ד) ניתן צו לפי סעיף זה, רשאי שוטר או נציג רשות חוקרת אחרת, לדרוש מבעל רישיון בזק שהצו נוגע אליו להעביר למשטרה או לרשות החוקרת האחרת נתוני תקשורת בהתאם לצו; בעל רישיון בזק שקיבל דרישה כאמור, יעביר את נתוני התקשורת, בהתאם לדרישה, בהקדם האפשרי.

42ג. (א) קצין משטרה מוסמך רשאי, על פי בקשה של שוטר, להיתר קבלת נתוני תקשורת המצויים במאגר מידע של בעל רישיון בזק, בלא צו של בית המשפט כאמור בסעיף 42ב, אם שוכנע כי לשם מניעת עבירה מסוג פשע או גילוי מבצעה או לשם הצלת חיי אדם יש צורך, שאינו סובל דיחוי, בקבלת נתוני תקשורת כאמור, וכי לא ניתן לקבל בעוד מועד צו לפי סעיף 42ב.

(ב) היתר לפי סעיף זה יינתן לתקופה שלא תעלה על 24 שעות ויכלול פרטים כאמור בסעיף 42ב(ג), בשינויים המחויבים.

(ג) ניתן היתר לפי סעיף זה, רשאי שוטר לדרוש מבעל רישיון בזק שההיתר נוגע אליו, להעביר למשטרה נתוני תקשורת בהתאם להיתר; בעל רישיון בזק יעביר את נתוני התקשורת, בהתאם לדרישה, בהקדם האפשרי.

ד ב ר י ה ס ב ר

– בנסיבות של היעדרות או איום במעשה התאבדות, או לצורך מניעת ביצוע מעשה עבירה שיש עמו חשש לסיכון חיי אדם, ואין סיפק לקבל צו שיפוטי, ניתן לקבל נתוני תקשורת מבעל רישיון בזק על פי היתר מאת קצין משטרה שהוסמך לענין זה על ידי המפקח הכללי של המשטרה.

לצורך פיקוח על השימוש בסמכות זו, מוצע כי יידרש דיווח מיידני על מתן היתר לפי סעיף זה לקצין משטרה בדרגת ניצב משנה לפחות שהסמיך לענין זה ראש אגף החקירות והמודיעין של המשטרה, וכן יידרש דיווח ליועץ המשפטי לממשלה אחת ל-3 חודשים על מתן היתרים כאמור. כן מוצע כי תוקף ההיתר לפי סעיף זה יהיה לפרק זמן שלא יעלה על 24 שעות, מתוך הנחה שבתוך מועד זה, אם הדבר עדיין נדרש, ניתן יהיה לבקש צו שיפוטי לפי סעיף 42ב המוצע.

בצו כאמור יפרט השופט את כל אלה: העילה למתן הצו; נתוני התקשורת שאת קבלתם מתיר הצו; פרטי הזהות של האדם או מיתקן הבזק שלגביו נדרשים נתוני התקשורת, אם הם ידועים מראש; פרקי הזמן שביחס אליהם יתקבלו הנתונים ותקופת תוקפו של הצו.

המונח "נתוני תקשורת" אינו מוגדר בחקיקה, ומוצע להגדירו ככולל מידע על אודות מיתקן בזק ומתן שירותי בזק וכן על אודות מחשב המשמש לקבלת שירותי בזק באמצעות האינטרנט, לרבות מידע דובר מיקומו של השירות, המיתקן או המחשב כאמור ולמעט תוכנה של שיחה, יובהר, שהמונח "מיתקן בזק" כהגדרתו בחוק התקשורת, כולל גם "ציוד קצה" כהגדרתו שם.

לסעיף 42ג המוצע

מוצע לקבוע כי כאשר יש צורך, שאינו סובל דיחוי, לקבל בדחיפות נתוני תקשורת, כגון לצורך הצלת חיי אדם

(ד) קצין משטרה מוסמך שנתן היתר לפי סעיף זה ידווח על כך, מיד, לקצין משטרה בדרגת ניצב משנה ומעלה שהסמיך לענין זה ראש אגף החקירות והמודיעין של המשטרה.

(ה) ראש אגף החקירות והמודיעין של המשטרה יגיש דין וחשבון ליועץ המשפטי לממשלה, אחת לשלושה חודשים, על היתרים שניתנו לפי סעיף זה.

(ו) המפקח הכללי יקבע, בפקודות משטרת ישראל או בנהלים, הוראות לענין סעיף זה, לרבות לענין אופן מתן היתר כאמור בסעיף קטן (א). אופן העברת הדרישה, על פי ההיתר, לבעל רישיון בזק לפי סעיף קטן (ג) ואופן הדיווח לפי סעיפים קטנים (ד) ו-(ה), ורשאי הוא לקבוע הוראות שונות בהתאם לנימוקים למתן ההיתר ולנסיבות שבהן ניתן.

42ד. (א) קצין משטרה מוסמך או נציג רשות חוקרת אחרת רשאים לדרוש מבעל רישיון בזק, דרך כלל או לענין מסוים, להעביר לידיהם קובץ ממוחשב המכיל מידע כמפורט בתוספת, אשר מצוי במאגר מידע של בעל הרישיון, אם סבר שהדבר דרוש למטרה מהמטרות המפורטות בסעיף 42ב(א).

דרישה להעברת קובץ מידע ממאגר מידע של בעל רישיון בזק

(ב) בעל רישיון בזק שנדרש להעביר קובץ כאמור בסעיף קטן (א), יעבירו לידי קצין המשטרה המוסמך או נציג הרשות החוקרת האחרת שדרשו את העברתו.

42ד. (א) קובצי מידע שהועברו לפי סעיף 42ד יישמרו במשטרת ישראל או ברשות החוקרת האחרת במאגרים חסויים, ולא ייעשה בהם שימוש ולא יימסר מהם מידע לכל גוף אחר אלא למטרה מהמטרות המפורטות בסעיף 42ב(א).

שמירת קובצי המידע במאגרים חסויים

(ב) הוראות בדבר אופן החזקתם ושמירתם של קובצי מידע במאגרים כאמור בסעיף קטן (א), מורשי גישה למידע הכלול במאגרים כאמור והשימוש שייעשה במידע ייקבעו –

(1) לענין קובצי מידע שהועברו למשטרת ישראל – בפקודות משטרת ישראל;

(2) לענין קובצי מידע שהועברו לרשות חוקרת אחרת כהגדרתה בפסקאות (1) ו-(2) להגדרה "רשות חוקרת אחרת" – בפקודות המטה הכללי;

ד ב ר י ה ס ב ר

כמפורט בתוספת המוצעת. מידע כאמור כולל קובץ מידע בדבר בעלויות במיתקני בזק (להלן – קובץ בעלות). רשימת לקוחות של בעל רישיון בזק לענין מתן שירותי בזק באמצעות האינטרנט הכוללת שמות ומספרי זהות בלבד, וכן מידע בנוגע למיפוי אנטנות שבאמצעותן מסופקים שירותי בזק באמצעות רדיו טלפון נייד.

קובץ בעלות הוא מסוג המידע המצוי במדריך הטלפון של בזק, והוא, ככלל, מידע גלוי. יצוין כי גם במצב החוקי הקיים מקבלת המשטרה מידע מסוג זה מבעלי רישיון בזק, בלא צורך בצו שיפוטי, על פי בקשות פרטניות. לפיכך אין בקבלת קובץ בעלות בידי המשטרה

לסעיפים 42ד, 42ה ו-42ח המוצעים

כאמור, לצורך מילוי יעיל של תפקידי המשטרה ורשויות חוקרות אחרות בחקירת עבירות, מניעתן הבאת עבריינים לדין והצלת חיים, נזקקים המשטרה וגופי החקירה האחרים למידע המצוי במאגרי מידע של בעלי רישיונות בזק. מידע כאמור יאפשר למשטרה ולגופי החקירה לעשות שימוש יעיל ואפקטיבי בנתוני תקשורת שניתן צו לקבלתם לפי סעיף 42ב המוצע. על כן מוצע, בסעיף 42ד, לאפשר למשטרה או לגופי החקירה כאמור לדרוש מבעל רישיון בזק קובצי מידע ממוחשבים המצויים במאגר של בעל הרישיון אשר מכילים מידע

3) לענין קובצי מידע שהועברו לרשות חוקרת אחרת כהגדרתה בפסקה (3) להגדרה "רשות חוקרת אחרת" – בהנחיות מינהליות שיוציא פרקליט המדינה.

140. בעל רישיון בזק זכאי להחזר הוצאות בעד העברת נתוני תקשורת או למטרה או לרשות חוקרת אחרת, לפי סעיפים 42ב(ד) או 42ג(ג), וכן בעד העברת קובץ מידע לפי סעיף 42ד(ב), והכל בשיעור מרבי שיקבע שר התקשורת בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים ושר האוצר; השיעור המרבי ייקבע בהתבסס על החזר הוצאות סבירות ובשים לב למחיר הקיים בעבור שירות של העברת נתונים או מידע כאמור, אם קיים.

החזר הוצאות בעד העברת נתוני תקשורת וקובצי מידע

142. במילוי דרישה לפי פרק זה יחולו הוראות סעיף 13(ה) לחוק התקשורת.

חסינות מאחריות

42ח. שר המשפטים, בהסכמת השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.

שינוי התוספת

42ט. שר המשפטים רשאי לקבוע, בצו, כי הוראות פרק זה, כולן או חלקן, יחולו לגבי רשות המוסמכת לחקור על פי דין אשר אינה מנויה בפסקאות (1) עד (3) להגדרה "רשות חוקרת אחרת", ורשאי הוא לקבוע תחולה כאמור בשינויים כפי שיקבע; צו לפי סעיף זה ייקבע בהסכמת השר הממונה על הרשות המוסמכת ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

החלת הוראות הפרק על רשות חוקרת נוספת

ד ב ר י ה ס ב ר

חיי אדם. על כן מוצע לקבוע כי השיעור המרבי לתשלום בעבור החזר הוצאות לבעלי רישיון בזק בעד מסירת נתוני תקשורת וקובצי מידע, על פי דרישה, בהתאם לתיקון המוצע ייקבע בידי שר המשפטים בהתייעצות עם שר התקשורת, בהתבסס על החזר הוצאות סבירות הכרוכות במסירת המידע ובשים לב למחיר הקיים בעבור שירות זה, אם קיים.

לסעיף 142 המוצע

מוצע לקבוע, כי הוראות סעיף 13 לחוק התקשורת יחולו לענין מילוי דרישה לפי פרק רביעי 1 המוצע, היינו כי בעל רישיון בזק או מי מעובדיו לא יישא באחריות פלילית או אזרחית במילוי ההוראות לפי ההסדר המוצע, אלא בנסיבות שבהן היה עובד המדינה נושא באחריות. זאת, בדומה להוראת סעיף 11 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.

לסעיף 42 המוצע

מוצע לאפשר לשר המשפטים לקבוע כי הוראות פרק רביעי 1 המוצע יחולו גם לגבי רשות המוסמכת לחקור על פי דין אשר אינה "רשות חוקרת אחרת" כהגדרתה המוצעת. לפי המוצע, רשאי שר המשפטים להחיל את הוראות הפרק האמור, כולן או חלקן, כלשונן, או בשינויים כפי שימצא לנכון. קביעה בענין הרחבת התחולה כאמור, תיעשה בהסכמת השר הממונה על הרשות המוסמכת שעליה מחילים את הוראות הפרק ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

או רשות חוקרת אחרת משום פגיעה בפרטיותו של אדם או שיש בכך פגיעה בפרטיות שהיא פגיעה של מה בכך (De Minimis). גם הפגיעה בפרטיות הנובעת מהעברת רשימת לקוחות של בעל רישיון בזק לענין שירותי בזק באינטרנט היא מזערית, בעוד שתועלתה לביצוע יעיל של תפקידי המשטרה היא רבה.

כדי להבטיח שהשימוש בקובצי המידע שיועברו לפי סעיף זה יהיה למטרה שלשמה הועברו וכן לנוכח העובדה שישנם אנשים שמבקשים שמספרי הטלפון שלהם יהיו חסויים ואינם מאפשרים לבעל רישיון בזק לפרסם את פרטיהם במדריך הטלפון של בזק, מוצע בסעיף 42 לקבוע כי קובצי המידע שיועברו לפי סעיף זה יישמרו במאגרים חסויים, וכי השימוש במידע הכלול בהם יהיה רק למטרה שלשמה נמסר. כן מוצע לקבוע כי הוראות בדבר שימוש במידע כאמור ואופן החזקתו ושמירתו ייקבעו בנהלים על ידי הממונים על גופי החקירה הזכאים לקבל קובצי מידע כמוצע.

כן מוצע בסעיף 42 להסמיך את השר לביטחון הפנים, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את התוספת, אם ימצא לנכון לעשות כן.

לסעיף 142 המוצע

מטרת ההסדר המוצע היא, כאמור, לסייע למשטרה ולרשויות חוקרות אחרות לקדם את טובת כלל הציבור – חשיפת עבירות, מניעתן, הבאת עבריינים לדין והצלת

"תוספת"

(סעיף 742ד)

1. פרטי הזיהוי של בעל מיתקן בזק, לרבות מספר הזהות שלו ואם הוא תאגיד – מספר התאגיד, וכתובתו, וכן מספרים מזהים של מיתקני בזק, לרבות של ציוד קצה או רכיב מרכיביו, ומספרי טלפון.
2. רשימת לקוחות של בעל רישיון בזק לענין מתן שירותי בזק באמצעות האינטרנט, הכוללת שמות ומספרי זהות בלבד;
3. מידע בדבר מיפוי אנטנות המשמשות למתן שירותי בזק באמצעות רדיו טלפון נייד, לרבות נתוני זיהוי של כל אנטנה ומיקומה המדויק."

